

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/116/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718010201
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mikluš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6718010201.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici na verejnom zasadnutí konanom dňa 24.11.2022, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Mikluš a sudcov JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA a JUDr. Petra Kvietka, v trestnej veci obžalovaného B.. N. N., stíhaného pre prečin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 1 Tr. zák. a iné, konajúc o odvolaní okresného prokurátora voči rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 4T/41/2018 zo dňa 22. 04. 2022, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 4T/41/2018 zo dňa 22. 04. 2022 bol obž. B.. N. N. podľa § 285 písm. b/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Zvolen č. k. 3Pv 515/2016 zo dňa 03.04.2018, pre prečin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 1 Tr. zákona a zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. c/, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

1/

ako primátor Mesta E. v období od 07.03.2014 do 29.07.2014 v meste E., okres Zvolen majúci vedomosť o potrebe vykonať verejné obstarávanie na účely zadania podlimitnej zákazky týkajúcej sa údržby verejnej zelene v meste E. na obdobie roka 2014 v mene verejného obstarávateľa, ktorým je Mesto E., rozhodol o zabezpečení údržby verejnej zelene dodaním tovaru a služieb vystavením objednávok č. X/XXXXXXXXX zo dňa 07.03.2014, č. X/XXXXXXXXX zo dňa 18.03.2014, č. X/XXXXXXXXX zo dňa 02.04.2014, č. X/XXXXXXXXX zo dňa 02.04.2014, č. X/XXXXXXXXX zo dňa 06.06.2014, č. X/XXXXXXXXX zo dňa 10.07.2014, č. X/XXXXXXXXX zo dňa 10.10.2014, č. X/XXXXXXXXX zo dňa 13.10.2014, č. X/XXXXXXXXX zo dňa 23.12.2014 pre dodávateľa spoločnosť EKOPLANT, s r.o., Nám. L. Svobodu 14006/14 A, Banská Bystrica, IČO: 36 029 785 (ďalej len „EKOPLANT s r.o.“) a vystavením objednávky č. X/XXXXXXXXX zo dňa 29.07.2014 pre dodávateľa spoločnosť FÁBIK, s r.o., Sacherova 59, Želiezovce, IČO: 36 520 942 (ďalej len „FÁBIK s r.o.“), ktoré zneli na sumu spolu vo výške 33 862,46 € bez DPH, teda postupoval bez aplikácie pravidiel a postupov zadávania zákaziek podľa Zákona NR SR č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „Zákon o verejnom obstarávaní“) a následne dal pokyn na úhradu faktúr vystavených dodávateľmi spoločnosťami EKOPLANT s r.o. a FÁBIK s r.o. v celkovej výške 33 862,46 € bez DPH, čím konal v rozpore so základnými povinnosťami verejného obstarávateľa upravenými v ustanoveniach § 9 ods. 1, ods. 3 a § 91 ods. 1 Zákona o verejnom obstarávaní a zadovážil spoločnostiam EKOPLANT, s r.o. a FÁBIK, s r.o. prospech vo forme získania zákaziek v celkovej hodnote 33 862,46 € bez DPH,

2/

ako primátor Mesta E. v období od 15.01.2015 do 03.06.2015 v meste E., okres Zvolen majúci vedomosť o potrebe vykonať verejné obstarávanie na účely zadania podlimitnej zákazky týkajúcej sa údržby verejnej zelene v meste E. na obdobie roka 2015 v mene verejného obstarávateľa, ktorým je mesto

E., rozhodol o zabezpečení údržby verejnej zelene dodaním tovaru a služieb vystavením objednávok č. 7/1500018 zo dňa 15.01.2015, č. X/XXXXXXXXX zo dňa 17.02.2015, č. X/XXXXXXXXX zo dňa 24.03.2015, č. X/XXXXXXXXX zo dňa 08.04.2015, č. X/XXXXXXXXX zo dňa 08.04.2015, č. X/XXXXXXXXX zo dňa 16.04.2015, č. X/XXXXXXXXX zo dňa 01.12.2015 pre dodávateľa spoločnosť EKOPLANT, s r.o., Nám. L.Svobodu 14006/14 A, Banská Bystrica, IČO:36 029 785 (ďalej len „EKOPLANT s.r.o.“) a vystavením objednávok č.X/XXXXXXXXX zo dňa 21.04.2015 a č. X/XXXXXXXXX zo dňa 03.06.2015 pre dodávateľa spoločnosť FÁBIK, s.r.o., Sacherova 59, Želiezovce, IČO: 36 520 942 (ďalej len „FÁBIK s.r.o.“), ktoré zneli na sumu spolu vo výške 28 893,74 € bez DPH, teda postupoval bez aplikácie pravidiel a postupov zadávania zákaziek podľa Zákona NR SR č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „Zákon o verejnom obstarávaní“) a následne dal pokyn na úhradu faktúr vystavených dodávateľmi spoločnosťami EKOPLANT s r.o. a FÁBIK s. r.o. v celkovej výške 28 893,74 € bez DPH, čím konal v rozpore so základnými povinnosťami verejného obstarávateľa upravenými v ustanoveniach § 9 ods. 1, ods. 3 a § 91 ods. 1 Zákona o verejnom obstarávaní a zadovážil spoločnostiam EKOPLANT, s r.o. a FÁBIK, s. r.o. prospech vo forme získania zákaziek v celkovej hodnote 28 893,74 € bez DPH,

čím zadovážil spoločnostiam EKOPLANT, s r.o. a FÁBIK, s. r.o. celkový prospech vo výške 62 756,20 € bez DPH,

pretože skutok nie je trestným činom.

Proti tomuto rozsudku ako osoba na to oprávnená, v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie okresný prokurátor vo Zvolene cestou príslušnej prokurátorky.

V písomných dôvodoch odvolania okresná prokurátorka uviedla, že s postupom okresného súdu, ani s odôvodnením jeho rozhodnutia sa nestotožňuje. Podľa jej názoru verejným obstarávaním sú všetky postupy zadávania zákaziek a nie napríklad iba vyhlásenie verejného obstarávania pre podlimitné alebo nadlimitné zákazky, má preto za to, že zákonodárca slovným spojením v súvislosti s verejným obstarávaním myslel aj prípad, ktorý bol prejednávaný vo vzťahu k obž. N.. V ďalšej časti odvolania okresná prokurátorka uvádzala, že tvrdenie obžalovaným produkované ako zásterka pre reálne využívanie zamestnancov bola len kamufláž, nie je teda zrejmé, v čom sa uvedené tvrdenia obžalovaného javia súdu ako dôveryhodné a prečo dospel k zisteniu, že svedkovia nejakým spôsobom odobrili postup obžalovaného. Aj v prípade jeho jednoznačného preukázania oneskoreného účtovania zo strany pracovníčok, by uvedená skutočnosť nemala žiadny vplyv na skôr prijaté rozhodnutie obžalovaného, že verejné obstarávanie nevyhlásil.

V ďalšej časti poukázala prokurátorka v odvolaní, že obžalovaný v konaní pred súdom operoval pojmom CPV kódy, s ktorým využitím údajne rátal už v roku 2014 a ktoré mu umožňovalo rozdeliť zákazky na menšie tak, aby sa nejednalo po podlimitné zákazky. V tomto smere poukázala prokurátorka aj na výpoveď kontrolórky B. H., ktorá uviedla, že sa vecou začala zaoberať až po kontrole úradu pre verejné obstarávanie z roku 2015.

V tejto časti potom prokurátorka zdôraznila, že svedkyňa uviedla aj to, že v prípade realizácie viacerých obstarávaní mala u zákaziek s nízkou hodnotou, presahujúcou sumu 5 000,- € predchádzať výzva na predkladanie ponúk a až potom mali nasledovať postupy podľa smerníc vydaných Mestom E..

Preto sa nestotožňuje so záverom súdu, že svedkovia potvrdili výpovede obžalovaného, tieto sú podľa názoru prokurátorky aj vytrhnuté z celého ich kontextu výpovedí.

Úmysel obžalovaného zadovážiť spoločnostiam EKOPLANT, s.r.o. a Fábik, s.r.o., prospech v podobe získania zákaziek bez riadnej súťaže, preto považuje prokurátorka za preukázané tým, že sa obžalovaný priznal, že mal kamarátsky vzťah so svedkom L., stretol sa s ním a povedali si, aké práce treba vykonať, termíny ich vykonania dokonca navrhoval svedok L., pričom po údajnom vyhodnotení ponúk, obžalovaný vždy vybral na práce spoločnosť EKOPLANT, s.r.o. Bolo v trestnom konaní jednoznačne preukázané, že práve táto spoločnosť v rokoch 2012 až 2016 zakaždým mestu fakturovala sumu výrazne prevyšujúci limit 20 000,- € a prevyšujúcu aj vlastnú víťaznú ponuku v rámci verejného obstarávania. To vyvoláva dojem, že ponuky tejto spoločnosti boli zakaždým umelo podhodnotené. Do

tohto reťazca bola podľa prokurátorky v rokoch 2014 a 2015 umelo vsadená ďalšia spoločnosť a to Fábik, s.r.o., z čoho má prokurátorka za to, že obžalovaný vedel, že spoločnosť W. nevykonáva skutočne práce, ale ich zrealizuje cez spoločnosť EKOPLANT, s.r.o. Obžalovaný sa teda subjektívne rozhodol použiť pri výbere dodávateľa pre mesto vlastné kritérium osobného vyhodnotenia, pričom ak obžalovaný popiera úmysel zadovážiť týmto spoločnostiam prospech, tak mu potom nič nebránilo vo vyhlásení verejného obstarávania. V tom vidí prokurátorka priamu pohnútku konania obžalovaného, súd vôbec nehodnotil zistenia obžaloby, ale takmer celé odôvodnenie venoval argumentom obhajoby, a preto prokurátorka v závere svojho odvolania navrhla, aby bol napadnutý rozsudok zrušený a vec bola vrátená súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

K takémuto odôvodneniu odvolania podal cestou svojho obhajcu písomné vyjadrenie aj obžalovaný B.. N. N.. V tomto vyjadrení uviedol, že prokurátor neuviedol žiadny argument, ani judikatúru, ktorá by potvrdzovala alebo aspoň naznačovala, že by Trestný zákon umožňoval postupovať analógiou práva a vykladať ust. § 266 Tr. zák. tak, ako sa toho domáhal prokurátor v odvolaní. Je podľa názoru obhajoby zrejmé, že neboli naplnené všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 Tr. zák., nakoľko u obžalovaného chýbala objektívna stránka konania. Prokurátor preto neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu úmyslu obžalovaného spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech.

Pokiaľ ide o námietky prokurátora ohľadne CPV kódov, obrana obžalovaného v tomto smere bola mierna voči zrejmej nesprávosti pri kvalifikácii konania, keď prokurátor všetky objednávky na spol. EKOPLANT, resp. Fábik spojil do jedného celku napriek tomu, že tieto nemali spoločný subjekt, ktorý by služby poskytoval. Bez ohľadu, akým spôsobom súd vyhodnotil svedecké výpovede, je zrejmé, že obžaloba prokurátorky uvedené skutočnosti nezohľadnila, z čoho následne pramenila nesprávnosť výpočtu spôsobenej škody.

Pokiaľ prokurátor poukazoval na úmysel obžalovaného zadovážiť spoločnostiam Fábik a EKOPLANT prospech, tak obhajoba poukázala, že ide len o špekulácie, ktoré nie sú podložené žiadnou skutočnosťou, pričom do verejného obstarávania sa iné spoločnosti ako EKOPLANT neprihlásili a jej ponuka bola pre mesto Sliač ekonomicky najvýhodnejšia. Nedošlo ani k žiadnej škode, či neoprávnenému prospechu a ceny služieb za objednávky, ktoré sú predmetom tohto konania boli v porovnaní s priemernými cenami podstatne nižšie a preto nie je zrejmé, aký neoprávnený prospech mal obžalovaný spoločnostiam zabezpečiť.

Z uvedeného dôvodu preto obhajoba považuje odvolania prokurátora za nedôvodné, neobsahuje argumenty, ktoré by mohli odôvodňovať zmenu rozhodnutia prvostupňového súdu a preto aj v mene obžalovaného obhajca navrhol, aby bolo odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuté.

Na podklade podaného odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici v trestnej veci určil verejné zasadnutie, na ktoré sa dostavil tak krajský prokurátor, obhajca obžalovaného, ako aj sám obžalovaný.

Krajský prokurátor v konečnom návrhu uviedol, že v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi odvolania, ktoré podala okresná prokurátorka, je toho názoru, že je potrebné napadnutý rozsudok zrušiť z dôvodu uvedenom v odvolaní a vec vrátiť prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Obhajca obžalovaného na rozdiel od obžaloby uviedol, že nebola preukázaná ani subjektívna a ani objektívna stránka žalovanej trestnej činnosti, v celom rozsahu poukázal na písomné vyjadrenie k odvolaniu prokurátora a preto ho navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný B.. N. sám v konečnom návrhu uviedol, že sa necíti byť vinný, v celom rozsahu súhlasí jednak s písomným, ako aj ústnym vyjadrením jeho obhajcu a dodal, že celá táto vec je pomstou pána L. za to, že sa snažil byť poctivý a smelý.

Na podklade podaného odvolania potom Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Odvolačný súd po splnení prieskumnej povinnosti musí konštatovať, že súd prvého stupňa vykonal na viacerých hlavných pojednávaniach všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por. a tieto aj správne vyhodnotil jednotlivo i v ich súhrne tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por.

Okresný súd Zvolen v odôvodnení napadnutého rozsudku v zmysle ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por. podrobne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za preukázané, ktoré dôkazy preukazovali jeho tvrdenia a o ktoré skutkové zistenia tieto dôkazy oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky vykonaného dokazovania za vylúčené alebo pochybné a akými úvahami sa správal pri hodnotení jednotlivých dôkazov.

Aj z odôvodnenia tohto rozsudku je potom zrejmé, ako sa okresný súd vysporiadal s obhajobou obžalovaného, prečo jej uveril a prečo sa nestotožnil so závermi okresného prokurátora o tom, že sa mal dopustiť obžalovaný žalovanej trestnej činnosti.

Ani Krajský súd v Banskej Bystrici preto nemá pochybnosti o správnosti skutkových zistení uvedených vo výroku napadnutého rozsudku, aj podľa názoru súdu, tieto zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania na viacerých hlavných pojednávaniach a je nutné konštatovať, že nie je možné jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázať, že sa obžalovaný dopustil trestnej činnosti tak, ako mu to kládla za vinu obžaloba. Za týchto okolností bol správny postup okresného súdu, ak v zmysle ust. § 285 písm. b/ Tr. por. potom obžalovaného spod obžaloby oslobodil, pretože za skutky, za ktoré bol žalovaný, nie sú trestným činom.

Vzhľadom na to, že skutkové zistenia, ako aj právne posúdenie konania obžalovaného sa podrobne a dostatočne presvedčivo poukazuje v napadnutom rozsudku prvostupňového súdu. Odvolací súd nemá o týchto záveroch prvostupňového súdu pochybnosti a preto si ich v celom rozsahu osvojuje a v podrobnostiach na ne odkazuje, pričom poukazuje aj na to, že v prípade, ak krajský súd preberá pri zamietnutí odvolania názory prvostupňového rozhodnutia, nemusí sa vysporiadať s každým novým dôvodom odvolania druhej strany, ale môže fakticky prevziať len dôvody prvostupňového súdu, ak sa s nimi v konečnom dôsledku stotožnil tak, ako sa to aj v danom prípade stalo.

Argumentácia prokurátora v odvolaní je v podstate totožná počas celého prípravného konania a aj v konaní pred prvostupňovým súdom, okresný prokurátor sa len domáhal iného hodnotenia dôkazov, ako to urobil prvostupňový súd, čo však nemôže akceptovať krajský súd, pretože krajský súd nevykladá, resp. ani okresný súd nevykladá dôkazy tak, ako pasujú jednotlivým stranám, ale tak, ako to ustanovuje § 2 ods. 10, resp. ods. 12 Tr. por., teda, aby mohol súd spravodlivo rozhodnúť. Aj v danom prípade, podľa názoru odvolacieho súdu, má prvostupňový súd pravdu v tvrdení o tom, že obžalovaný bol žalovaný za neexistujúci trestný čin, pretože pokiaľ nedošlo k vyhláseniu verejného obstarávania, tak nemohlo dôjsť ani k prečinu machináciám pri verejnom obstarávaní, v tomto smere krajský súd sa s argumentáciou prvostupňového súdu stotožnil, naviac keď je jednoznačne preukázané, že nedošlo ani k spôsobeniu škodu, ba dokonca ani k výhode pre spoločnosti, ktoré vykonávali prácu pre Mesto E., keďže aj zo znaleckého posudku spol. Audit konzult, s.r.o. vyplynulo, že fakturované ceny a aj práca, ktorú tieto spoločnosti pre Mesto E. vykonali, boli v súlade so zákonom, aj v súlade s cenami, ktoré bežne poskytovali za takúto prácu iné spoločnosti.

Za týchto okolností je potom správny názor prvostupňového súdu, že skutky, za ktoré bol obžalovaný B.. N. N. stíhaný, nie sú trestným činom a potom je aj zákonné rozhodnutie prvostupňového súdu, ak obžalovaného postupom podľa § 285 písm. b/ Tr. por. spod obžaloby okresného prokurátora oslobodil tak, ako je to uvedené vo výroku napadnutého rozsudku.

Krajský súd sa s takýmto názorom prvostupňového súdu v celom rozsahu stotožnil, pričom toto svoje uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.